

АИМАДАРАҚӘА РЫРҒБААРАЗЫ

Март 4 инаркны 11 рзынза Ғыркәтәылан икан Апъсадгъыл ахь архынхәразы Апсны Ахәынґқарратә еилакы ахантәады Зураб Адлеиба, ахәынґқарратә наплакы «Акыцхь аоны» аиґабы Роман Аргәын, Мархәаул ақыґа ахадара аиґабы Вадим Хәразия.

Еицыз агәыґ рґаит Сґампыл, Диузцәе, Бурса, Инегиоль, Ескишьәхир, Билеґыкы, Адаґазар, Хәндекы, Анкара, Болу ухәа апсуааи абазакәеи ахынхо ақалакықәа ркны аус зуа акультуратә дернеқкәа.

Апснытәи әделегация Ғыркәтәылака рцара хыкәкыс иаман хыынцәуаа рґылақәа раан иааигәаны аибадырра, Апсни ахәаанырцәтәи апсуааи реиґәнырәеи, реимадарәеи, русеицу-реи рырәиара.

«Хара хзы есқынагы ақырза аґанакуеит хыґхьазара раґәала хыынцәуаа ахынхо атәыла аґаара. Уи хәизааигәахара иацхраауеит, хашьцәа рыґсадгъыл агәблра днаркуеит. Нак-аак аусеицура арґбааразы излаґәажәатәыз аґаатәкәа маґмызт. Хыынцәуаа хәзларымадоу еиґкааны ирымоу акультуратә дернеқкәа рыла ауп. Аґыхәтәнтәи аамґазы хәимадарақәа рырәиарафәи рлагала бзиа ґарґоит апсуа дернеқкәа РФедерация анапхгара, иара убас, уаанзеиґш, ирылшо ала иахаґылоит Апсны адґыларазы Сґампылтәи акомитет» – иґәеит З.Адлеиба хәиґәәжәоз.

«Ғыркәтәылан Кавказ ашь-харауа жәларқәа рхылґшьґрақәа реидґыла, реиґәара хәґыр ақәаґоит, уи бзиоуп, хәргы хәдґылоит. Аха апсуааи абазакәеи чыдала иааигәаны хрымадазар хґахуп, хусеицураґы уи ауп хыкәкыс иамоу. Хара хәцхраалар хґахуп хыынцәуаа рхатәи бызшәа, рґас, рґабз, раґсуара реиґәыра, рыґсадгъыл ахь рхәарґшра. Избанзар хара милаґк хәуп» – иґәеит З.Адлеиба иажәа иацәуа.

«Апсни Ғыркәтәыла инхо хыынцәуааи реимадарақәеи русеицуреи еиґны ишьақәырґылатәуп хәа хәхәапшуеит. Уи еиґагы аґақы аанахәеит 2008 шықәсазы Апсны ахыпшырма анахәаґа нахыс. Ғыркәтәылан маґара акеымкәа хара иахґахуп апсуааи абазакәеи ахынхо еґырт атәылақәа ркынґы еиґкаау, аусгы зуа акультуратә дернеқкәа хрымадазар. Ари аус акны ирыбзоору раґәахоит хәа хґәи иаанагоит Ғыркәтәылан икоу апсуа дернеқкәеи урґ еидызкыло Афедерацияеи. Хәґәґақы анаґаразы

аґыґра бзиақәагы хәмоуп», азгәеитәеит уи.

«Апхьаза иргылааны акультуратә еимадарақәа ыртбаахоит. Апсни Ғыртәылеи ибзианы зыхьз рдыруа апоет, аґоурыхґаао Омар Беиґәаа диижґәи 110 ш. цуеит сынтәа. Ари арыцхә Апсны инартәааны азгәәтә хәазхархоит. Ахшыюзышьґра азааулоит нак-аак аґар аимадара рыбґбаґара, аспорт, аказара ухәа аиқәлацәа еизааигәазтәша. Хәзхәаґшлоит аижәлантәкәа-аишьцәа реибардыррақәа, реимадарақәа амоа азылхраґы. Убас агәґакәа раґәоуп.

Хныкәарақәа раан агәра ааґеит акультуратә дернеқкәа русура шеиґыртәуа, аиґкаара шагдмырхо. Иаабаз-иґахәз зегъы агәґахәыцра бзиақәа хзынрыжыт» иґәеит З.Адлеиба иажәа хыркәшауа.

Апснытәи әделегация Ғыркәтәылан рыказаара даара азғлымхара бзиа аманы имоаґысит. Уи хәґхәақы хыынцәуааи хәреи хәимадарақәа рыртбаара иацхраауеит.

В. АґґАЗОВ

Озен Аґанба иґыхымґақәа.

40 ШЫҚӘСА РАґХЬА

1971 ш. март 30 рзы иаґдан Апсны акомпозиторцәа Реидґыла. Уи иахыґит 40 шықәса.

Азырәцәа еиуеиґшым аамґақәа раан еиґәырґаны

ирыдыркылон апсуа композиторцәа А.Чычба, Р.Ғәымба, В.Царґәыш, К.Ченгелиа ухәа раґамґақәа.

Иахьа апсуа музыка зырәио абиґара фыцқәа еицәґылоит.

İLİŞKİLER GELİŞİYOR.

4-11 mart tarihleri arasında Geriye Dönüş Devlet Komitesi başkanı Zurab Adleyba ve beraberindeki heyet Türkiye'ye bir ziyaret gerçekleştirdi.

Ziyaret çerçevesinde İstanbul, Düzce, Bursa, İnegöl, Eskişehir, Bilecik, Adapazarı, Hendek, Bolu ve Ankara'daki derneklerde soydaşlarımızla bir araya gelindi. Ziyaret amaçları arasında soydaşlarla tanışmak, Abhazya ile yurtdışındaki soydaşlarımız arasındaki ilişkileri daha da geliştirmek ve yeni işbirliği alanları yaratmak bulunuyor.

kültürümüzü, örf ve adetlerimizi yok olmaktan korumak istiyoruz.” Diye sürdürdüğü konuşmasına “Abhazya ile Diaspora'daki soydaşlarımız arasındaki ilişkiler özellikler 2008 yılında ülkemizin tanınmasıyla yeni bir ivme kazandı. Artık çalışmalarımız sadece Türkiye ile sınırlı kalmayarak, soydaşlarımızın yaşadığı diğer ülkelerdeki derneklerle daha kapsamlı olarak sağlam temeller üzerinde geliştirilecek. Bu bağlamda Abhaz Dernekleri Federasyonu'nun çalışmalarından da umutluyuz.” Şeklinde devam etti. Adleyba son olarak; “Öncelikle kültürel ilişkileri daha da geliştireceğiz, bu yıl; Türkiye ve anavatanda yakından tanınan dilbilimci, tarihçi ve şair Ömer Beygu'a'nın doğumunun 110.yıldönümü. Biz bu yıldönümünü kapsamlı olarak kutlamayı planlıyoruz. Bununla birlikte sportif ve sanatsal alanda da ilişkilerin geliştirilmesi için elimizden geleni yapacağız. Bu ziyaretimizde derneklerimizin buna hazır olduğunu görmek hepimizi daha da umutlandırdı.” Dedi.

Delegasyonun Türkiye gezisi son derece olumlu izlenimlerle son buldu. Bizlerde bu gezinin soydaşlarımızla aramızdaki köprüleri daha da sağlamlaştıracağına inanıyoruz.

V. Abhazov

Fotografar: Özen Atsanba

АґСУА КОМПЗИТОР

Март 27 рзы апсуа композитор, адириґиор, Апсны акультура зәаґсазтәыз аусзуоы Кәаста Антон-иґа Ченгелиа 80 шықәса ихыґит. Уи иаґиґеит 160 ркынза

ашәақәа, акантатақәа. Акыр шықәса напхґаоыс даман абырґцәа рансамбль «Нарґаа».

К. Ченгелиа ианашьоуп Д.И.Ғәлиа ихьз зху Ахәынґқарратә премиа.

KISA HABERLER

KURUCU CUMHURBAŞKANI İÇİN ANMA TÖRENLERİ

4 Mart, Abhazya'nın ilk cumhurbaşkanı Vladislav Ardzinba'nın aramızdan ayrılışının birinci yıl dönümü.

O gün, onbinlerce kişi Vladislav Ardzinba'nın toprağa verildiği yer olan Gumista nehrinin kıyısındaki anıt tepesinde Cumhurbaşkanı Sergey Bagapş, Başkan Yardımcısı Aleksandr Ankuab, Parlamento başkanı Nugzar Aşuba, Başbakan Sergey Şamba, Rusya Federasyonu Abhazya Büyükelçisi Semyon Grigoryev, yurtdışından gelen misafirler ve yoğun bir halk topluluğu hazır bulundu.

Saat 14.30 da yapılan saygı duruşunun ardından silahlı kuvvetler de top atışlarıyla ebedi başkomutanlarını selamladılar.

Aynı saatlerde Abhazya'nın tüm yerleşim merkezlerinde anma törenleri gerçekleştirildi.

15-16 MART SALDIRISININ 18. YILI

Abhazya kurtuluş savaşının en hüzünlü günlerinden olan 15-16 mart 1993'de ölümün kucağına gönüllü atılan yüzlerce gencimizin şehit olduğu başarısız saldırının 18. Yıldönümü gözyaşları içerisinde anıldı.

Başkent Sohum'un merkezinde bulunan şehitler anıtındaki anma törenlerine devlet yönetiminin yanısıra kalabalık bir halk topluluğu da katıldı.

DOĞUM GÜNÜ KUTLAMALARI

4 mart 2011 günü Başkan Bagapş'ın 62.yaş günü idi.

Sergey Bagapş'a doğum gününde Dünya'nın bir çok yerinden kutlama mesajları gönderildi. Bunlar arasında Rusya Federasyonu Başkanı Dimitri Medvedev ile federasyon bünyesindeki cumhuriyetlerin yöneticilerinin kutlama mesajları ilk sıralarda yer aldı.

60. YAŞGÜNÜNDE ŞAMBA'YA DEVLET NİŞANI

Ulusal kurtuluş mücadelesindeki katkıları ve Abhazya Devleti'nin kuruluşundaki çabalarında ötürü Başbakan Sergey Şamba'ya 2. Dereceden “Şanşeref” nişanı verildi. Öte yandan, Başbakan Sergey Şamba 15 mart günü 60. yaş gününü kutladı. Cumhurbaşkanı Bagapş'ın yanısıra Rusya Federasyonu başkanı Putin'de, Sergey Şamba'nın 60. Yaşgünü kutladılar.

MOSKOVA'DAN HABERLER

GELENEKSEL KUTLAMA

Moskova'da yaşayan Abhaz diasporası 1959 yılından beri her yıl Abhaz SSC'nin kuruluşu olan 4 mart günü toplanmayı gelenek haline getirmişlerdi.

Bu yıl ise toplantı 26 mart günü gerçekleştirildi. Toplantıya, Moskova ve çevresinde yaşayan Abhaz işadamları, sanatçılar, yazarlar, işçiler ve öğrencilerin yanı sıra Rusya Federasyonu devlet yetkilileri, milletvekilleri ve sanatçılar da katıldılar.

Bu yılki toplantıda Abhazya'nın Moskova büyükelçisi Igor Axba ile Dünya Abhaz - Abazin birliği başkanı Prof. Taras Şamba'da hazır bulundular.

YAŞAYAN KLASİK

Dünyaca tanınmış Abhaz yazar Fazıl İskender 6 mart günü 82. Yaş gününü kutladı.

Eserleri dünyanın bir çok diline çevrilmiş bulunan Fazıl İskender, Dünya edebiyatının da yaşayan klasikleri arasında kabul ediliyor.

Yazarın "Sandro Dayı" ve "Keçi öküz boynuzu" adlı eserleri Türkçe olarak da yayınlandı.

ABHAZ ŞAİRLER

"Abhaz şairler" adı altında dönemin tüm şairlerinin şiirlerini kapsayan kitabın yayınlanmasının üzerinden 70 yıl geçti.

Kitap, Rusça olarak 1941 yılında yayınlandı. Dirmit Guliy, Bagrat Şinkuba, İwa Koğoniya, Mixa Lakrba, İwan Tarba, Kirşal Çaçxalya, Kumf Lamiya, Şalwa Tcütcb, İwan Papaskir, Alikşa Gogua, Cuma Ahüba, Nelli Tar-pha, Şolodya Acincal, gibi bir çok büyük şairin önemli şiirlerinin Rusça çevirileri kitapta yer alıyor.

PAZAR OKULU

Moskova'da yaşayan Abhaz çocuklarının anadil eğitimi aldıkları Pazar okulunda artık halk oyunlarının da öğretilmesine başlandı. Halk oyunları Cumartesi ve Pazar olmak üzere haftada iki gün öğretiliyor.

Moskova'daki Pazar okulu 20 yıl önce hizmete girdi. Öğretmen İra Basariya tarafından yönetilen okul, bu yıl 20. Yılıni kapsamlı olarak kutlayacak.

Abhazya kahramanı Bahadır Abağba'nın babasının dedesi Msoust, sürgünü yaşayan ilk kuşaktan. Abağbalar Abhaz'ların "Çüjaa" gurubuna dahil.

Eskişehir'in Künceğiz köyünde Abağba'lardan iki aile kalmaktaydı, bunlardan biri olan Bahadır'ın babası Nihat, daha sonra Eskişehir merkezine taşındı. Burada Khiripsaa'ların kızı Nuran ile evlenen Nihat, Selfinaz ve Bahadır adında iki evlat sahibi oldu. Ancak Bahadır daha altı yaşında küçük bir çocukken eşini kaybetti.

Nihat Abağba, yakınlarının ısrarı ile tekrar evlendi ve çocuklarını evin yeni hanımı şefkatle büyüttü.

Bahadır ilk ve orta eğitimi Eskişehirde aldı ve ilk arkadaşlıklarını burada edindi. Ancak yüksek eğitim istemeyerek çalışmayı tercih etti. Bu arada dayılarının bulunduğu İnegöl'e ve dayısı İlhan'ın evinin bulunduğu Güneykeste köyüne sık sık ziyarete gittiğinden orada da yeni arkadaşlıklar kurmakta gecikmedi.

Bahadır askere alınacağı kadar bir süre İnegöl'de çalıştı ise de askerlik dönüşü tekrar Eskişehir'e, baba ocağına geçti.

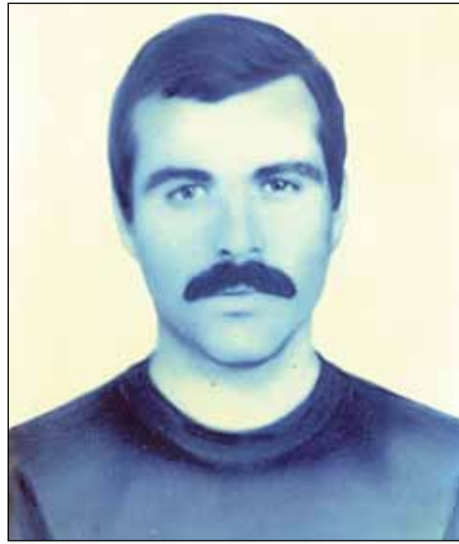
Beş yaşından itibaren halk oyunları gurubunda bulunduğundan Eskişehir Kafkas Kültür

Vatan için can verenler, ölümsüzdür!

Derneği ile sıkı bağları bulunuyordu. Bu yüzden daha çocuk yaşlarda milli oyunlarına ve dedelerinin sürdürdüğü vatanına ilgi duymaya başladı. İşte daha bu sıralar, gece gündüz bahsini duyduğu Abhazya'ya gidebilmek için çoktan kararını vermiş durumdaydı.

1991 yılında arkadaşları hep birlikte Abhazya'ya giderlerken o, işlemlerini yetiştiremediği için çaresiz geride kaldı.

Bu arada ailesinin kendisini evlendirme yönündeki ısrarlarını ise hep "ben Abhazya'ya gidip hayatımı orada kuracak ve orada evleneceğim" diye

ADI GİBİ BAHADIR

geri çeviriyordu.

Eskişehir derneğini omuzlayan gençlerin arasında olduğu dönemlerde bir gün, arkadaşları ile beraber İnegöl'de Abhazya'dan gelen sanatçıların vereceği konsere gitmeye karar verirler.

14 ağustos 1992 günü

İnegöl'ün en güzel parklarından birinde Abhazya'lı pop sanatçılarının açık hava konseri olduğundan çok sayıda insanımız sevinç içinde konser alanında toplanmış durumdaydı. Ancak bu konsere, Abhazya'ya işgalcilerin saldırdığı haberi bomba gibi düşünce, kon-

sere gelen gençler artık savaşa nasıl gideceklerinin yollarını aramaya koyuldular.

Bahadır "Abhazya'ya gitmeliyiz arkadaşlar! Vatanımızı korumalıyız, ben hemen yola çıkacağım!" diyerek arkadaşlarının önüne geçince, onlar da bir an bile tereddüt etmediler.

Ertesi günü itibarıyla her yerde toplantılar ve mitingler düzenlenmekteydi. Türkiye diasporasından 33 kişilik grup ise hemen yola çıkarak 25 ağustos günü soluğu Abhazya'nın Gudauta şehrinde aldılar.

Eylül ayında, cephedeki savaşçıların aralarına aldıkları ilk yedi kişilik bir gruba dahil oldu ve belki de ilk kez gördüğü roketatari sırf savaşa gidecek olan gruba kabul edilsin diye "bunu bana verin çok iyi kullanırım" diye eline aldı. Savaşa gidecek olmanın ve bir silahlı sahiplenmenin verdiği mutlulukla roketatari her türlü ayrışmasını da bir çırpıda öğrendi.

Bahadır, ekim ayı başında Gagra'nın işgalcilerden geri alınması hareketine katıldı. Daha sonra grup Gudauta'ya alınarak hazırlıklarını burada tamamladı ve Şroma'daki operasyonlara katıldı.

Bu sırada Abhazya'nın doğu bölgesindeki Tkvarçal kenti ve bir

(devamı 3. sayfada)

GÖRÜŞLER VE TEMENNİLER

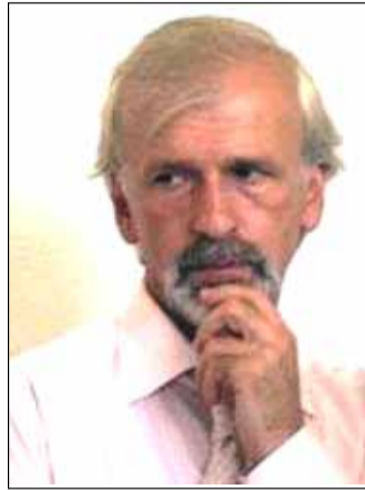
Hayri KUTARBA:

Vatana dönebilen hemen dönsün!

Hayri Kutarba, diaspora ve anavatanında yazıları ve mücadelesi ile hepimizin yakından tanıdığı biri, uzunca bir süre önce Abhazya'ya geri dönerek Gulripş bölgesine yerleşti. İlk günden beri, bir yandan sosyal ve kültürel yaşamın içerisinde aktif olarak yer alırken, diğer yandan da dışıyla tırnağıyla kendisi için yepyeni bir gelecek oluşturmaya çalışıyor. Onu, bir gün bilimsel bir toplantıda, bir başka gün ise kan ter içinde inşaatında veya bahçesinde çalışırken görebilirsiniz. Bizler de kısa bir nefeslenme anında kendisiyle sizler için konuşabildik.

Sayın Kutarba, en başta gazetemiz ile ilgili görüş ve önerilerin varsa onları aralar başlayalım...

Herşeyden önce iddialı bir adla yola çıktığınızı söyleyebilirim. Vatanın Kalpatışları (nabzi) adı size oldukça büyük sorumluluk yüküyor. İşinizin çok zor olduğunu bildiğimize eminim. Ancak sizler, bu büyük sorumluluğu sırtlayabilecek bilgi ve birikimdesiniz. Başladığınız, bu yolda uzun soluklu

yürümeniz de gerekir. Çünkü, artık vatanından uzakta yaşayan insanlar gazetenizi sabırsızlıkla bekleyeceklerdir.

Abhazya da neler yapıyorsunuz İlerisi için düşünceleriniz neler?

Abhazya'da yalnızca yaşıyorum. Yani yaşamak için gerekli olduğunu düşündüğüm işlerle uğraşıyorum. Herşeyden önce her Abazanın hayali olan bir ev sahibi olmaya çalışıyorum. Hani o, çeşit çeşit meyve ağaçları ve gölgesinde oturup dostlarla sohbet edilen yeşil ağaçlarla bezenmiş geniş bir bahçesi olan bir ABAZA EVİ. Şimdilik bunun için çalışıyorum. İlerisi için ise herhangi bir planım yok. Eğer gerçekleştirebilirim ailemin

tüm fertlerini bir şekilde yanıma almak istiyorum. Buna da sevgili annemle başlayacağım.

Edebi çalışmaların ne durumda, yeni bir şeyler bekleyelim mi?

Şimdilik benden yeni bir şeyler beklemeyin. Evimi tamamlayıp çatı katımın balkonuna masamı, masamın da üzerine bilgisayarımı koymadan tek bir satır bile yazmam mümkün görünmüyor.

Diasporada çok izlendiğini biliyoruz, onlara mesajların var mı?

Mesajların değil yalnızca bir mesajım var; vatana dönebilen hemen dönsün, dönemeyenler de dönebilecekler yardımcı olsun. Tarihin bize sunduğu bu büyük fırsatı elimizden kaçırsak, aynı tarih, bizi lanetleyecek ve bir daha böyle bir fırsatı asla veremeyecektir. Belki de bir Abhazya her zaman olacak ama bu Abhazya, Abazaların küçük bir azınlık halinde yaşadıkları ve Abazacanın kardeş dil Ubıhça gibi tarih sahnesinden silindiği bir Abhazya olacak.

Bizim sormadığımız konularla ilgili söylemek istediğin bir kaç söz?

Aslında sözün bittiği noktadayız. Çok konuşmak yerine çok iş yapmak zamanı. Rahmetli Sakıp Sabancı'nın bir sözü ile bitirmek istiyorum: Bizi bir tek şey kurtarır, "Çalışmak, çalışmak, çalışmak!". Vatandan tüm dostlara Selam ve Sevgiler!

Zeki KAPBA

Dünya Abhaz-Abazin Halkı Birliği Yönetim Kurulu üyesi

Halkımız, özellikle de diasporamızın Avrupa kanadı olarak bizler için, gelişmiş tüm basın ve yayın araçlarına rağmen, Abhazya'dan birinci elden ve doğru haber almak her zaman için kolay olmuyor.

Apsadgil Agueysbji gazetesinin, bu görevi yerine getirerek, anavatan ile diaspora arasındaki mesafeyi kapatacağını umuyor, yayın hayatına kazandırılmasında emeği geçen herkese teker teker teşekkür ediyorum.

Apsadgil Agueysbji gazetesinin sürekli olabilmesi için kesinlikle azim, destek ve sabır gerekiyor. Bu önemli adımı atan kişi ve kuruluşlarımızın her zaman bu gayret içinde olmalarına inanarak, bizler de elimizden geldiği kadarı ile desteklerimizi esirgemeyeceğiz.

Başarılı bir yayın hayatının başkangıcı olduğunu düşündüğüm bu ilk adımın ulusumuz için hayırlı olması dileği ile.

АҔСНИ ХҔЫНҔЫУААИ ИРЫЗКНЫ

МураҔ Гьечба иҔаацәара СҔампыл инхоит, иҔаҔагы СҔампыл дийт. ҚыҔала – Кузулуқ еиуоуп. АзеиҔәтәи ашәышықәсазы АҔснынтә ианахырга Гьечба рҔыҔ ахылырхыз ари ақҔа рақҔа ШабатҔеи иқҔа ахызырҔеит. Уи Гьечба дреиуан. АаиҔәанза ара аҔсуаа рыда азәҔгы дынхомызт, аха шыҔа – амилаҔ еилаҔсоуп.

Март мзасы АҔсны даҔааит Тьрқәтәылатәи аҔсуа дернеқҔә РФедерация АнаҔзарәтә еилакы иалоу, аҔҔаарадырреи аҔҔарәи рзы амазаныкәҔаю МураҔ Гьечба. Уи иаб Гиундуз Гьечба иҔхз АҔсни Тьрқәтәылатәи аҔсуааи ркны еицырдыруеит.

МураҔ Тьрқәтәылан даҔҔхьейт, ашьҔахь иҔара аҔҔаразы Швейцария дыкан. Анаос Еиду Америкәтәи Аштатқәа рахь дҔоит. Арака пшышықәса даҔҔхьейт акомпютертә техника иамадоу азнааҔ ала. СҔампылка даныхынқә, раҔҔәк даанымхейт, усура дҔеит КазахсҔанка. 1995 ш. акәзар, Москвака диасуеит. 2004 ш. нахыс ваҔҔа СҔам-

пылка дхынқәуеит.

МураҔ АҔсны зныкымкә даахьейт. Шықәсыбжак аҔҔа – АҔсны ахақәйтҔәра амш азгәҔараан дыкан. СынҔәаҔы, уаанзеиҔш, еимдара маҔара дмааит. МураҔ Гьечбеи Махинур Пап-ҔҔаи раҔшыҔарала шықәсык аахыс аус рыдырулоит апроект Ҕыцқә оҔба: «АҔсуаа – Османтәи архив акны», «АҔфотоальбом АҔсны». Ари аус акны ацхыраара аганахьала дырхаҔҔылоит Москва инхо апоет, аҔоурыхҔҔааю Денис Чачхалиа. Асахьақәа тыхуеит аҔәаанырцәҔы еицырдыруа, ззанааҔ иазказоу, акымкә, оҔамкә альбомкәа тзыжьхьоу аҔыркәа фотосахьаҔыхы Ерсин Алок.

Зызбахә хәмоу апроектқәа аоҔбагы рынаҔзараҔы ирхаҔҔылейт, аҔыжьра аус акнғы ирыцхрауеит Феридун Акәсба дзеиҔабу акулҔурәтә дернеқҔәа РФедерация анапхгара.

«АҔсуаа – Османтәи архив акны» еиқәыршәахит о-хәҔакны. Даара азәлымхара бзиа зауа аҔоурыхтә цакы змоу

аматериалқәа еизыргоит. Архивқәа рҔаара, ирҔаху аизгара имариоу акы акәым, аамҔа ақәырзәуеп, аҔабаааҔы ацуп. Аха уи аус адызуло зегьы рәаҔҔа иқәдырғылаз ахықәкы анаҔзаразы рхы еигзом, ацыхәтәанынзаҔы инаргоит.

АҔфотоальбом акәзарҔы, уи иаҔәылало асахьақәа рыла еиҔа еиҔны излеиқәдыршәаша иазхьыцуйт. Асахьақәа зегьы атекстқәа рыззауеит, уи инаҔчиданы иавсуам АҔсны аҔоурых, ажәытә-әҔәтә.

200 дақьа инареиҔханы изауа аҔфотоальбом 600 ркынза асахьа-

қәа еиднакылоит. АҔфотоальбом иацзауеит ДВД хәа изышьҔоу адиск. АхаҔа иацырҔо атекстқәа зегьы еиқәыршәахит пшыбызшәак рыла: аҔсуа,аурыс, аҔыркәа,анҔлыз. АтираҔа зегьы хә-нызқь цыра еиҔахом.

МураҔ акыр цуеит, иҔәла аҔоурых еиҔш, аҔсуаа рҔоурых дазәлымхажьтәи. Османтәи архив еиднакыло адокументқәа 90 миллион ркынза иназоит. УрҔ рахьтә 10-миллионк роуп ацифрәтә версия ала иҔоу, еҔырт зегьы ахықәкы – архив ахаҔа уба-роуп. Уи азы азин аиура амоа азылхтәи, аха ахықәкы анаҔзаразы рааҔсарақәа лҔшәадамхейт. Архив иабзоураны ирыҔшааз раҔәоуп. Русура ахыркәшаразы – икалап мақьана даәа шықәсык аҔаххарҔы. Ихадоу – еса-aira русура амәхак тбаахит, азәламхараҔы аиуеит.

ХымҔада, АҔсни аҔсуа жәлары рҔоурых аҔҔараҔы, азырҔараҔы, адунеи акны аларцәараҔы апроектқәа аоҔбагы ирыбзоурахо раҔәахит. ИрзааҔсауа зегьы ақәҔирақәа рзеиҔҔахьшәоит.

В. БААЛОУ

АДАҘАЗАРТӘИ АҘСУАА РЕИҚӘШӘАРҘА

АҘсуааи азахәкәеи раҘәәи-иахьынхо Ҙыркәтәылатәи ақалаққәа ируакуп АдаҘазар. АҘсуааи азахәкәеи еилахәны акультуратә дернеқ ашшыр-гахьан 1964 шықәсазы, аха 1966 шықәса азы акәхеит иа-нышыақәдыгыла, азин ылхны ашәкәи иантаргала.

АдаҘазартәи акультуратә дернеқ рақхәза анапхгара инапы ианырҘеит азахәкәа иреиуаз, хаҘыр зқәыз аақарым Қыаазым ЕрҘиурқ. АиҘаара иа-лахәын, иара убас анаосгы ра-

ақсарақәа шыарданы ивагылан: Омар Беигәаа, Цыамал Чықә-ниа, Халим Агәмаа, СаадеҘтин Хун(азахәуа), Зеррин Батмаз (азахәуа).

Қыаазым ЕрҘиурқ инаосан еиуеиҘшым ашықәсқәа раан акультуратә дернеқ аиҘабра ныкәыргахәеит : Саади Умыр-хәа (аубы), СабахаҘтин Че-ликқан (азахәуа), БурханеҘтин Бадиа, Музаффер Амчба, Цые-лал Ачу, Цыамал Чықәниа, Ир-фан Атәанба, НеҘыдеҘ Аротәа, Аидын Қонарнашы Рафет Но-

гаи (адыгақәа), Халим Агәмаа, Орхан Шамба, Цыихан Сықәтар (Қәтарба), Зиа Сербес (адыга), Ахмет Сықәтар, МеҘди Чықә-ниа, НиҘат Абыгба, Адил Хара-ниа, Селчук Гьейвели, Мухар-рем Акалцба, Хусеин Чкотуа, Кадир Еркаиа. Иахьа адернеқ дахагылоуп Мухаррем Акалц-ба.

АдаҘазартәи акультуратә дернеқ анаҘаха аахьыс аҘсу-ааи азахәкәеи, аханатә еиҘш, еимабзиоуп, еимадоуп, хәоу еиқәшәала аус еицыруеит.

АдаҘазартәи аҘсуаа иреиқә-шәартаны, русқәа иахьрылаҘә-ажәо, иахьырзбо тыҘны икоуп акультуратә дернеқ. Абасала, АдаҘазар акультуратә дернеқ аҘдоиҘхәеи 45 шықәса цуеит.

YENİ BİR LEZZET MERKEZİ

Gün geçmiyor ki Abhazya'mızda anavatanlarına geri dönlere tittirdüğü yeni bir ocak, açtıkları yeni bir işyeri karşımıza çıkmış. Son günlerde başkent Sohum'un en önemli caddesi olan "Prospekt Mira'da" Türkiye'li kardeşlerimizden Aycan Bediya ile Metin

Pliya'nın ortaklaşa açtıkları "Atsha Restaurant" kalabalık bir misafir katılımı ile hizmete girdi. Uzun süren tadilat çalışmalarından sonra yepyeni bir görünüme kavuşan "Atsha Restaurant" Türk mutfağının lezzet örneklerinden tatmak isteyenlerin yeni uğrak yeri oldu.

SOYDAŞLARIMIZIN ADAPAZARINDAKİ MERKEZİ

Adapazarı, Türkiye'deki Abhaz-Adige diasporasının en yoğun yaşadığı illerin başında geliyor. Buradaki Abhaz ve Adige'ler 1964 yılında kuruluşuna başladıkları Sakarya Kafkas Kültür Derneği'ni 1966 senesinde yasal olarak faaliyete geçirdiler.

Sakarya derneğinin ilk başkanlığına bölgede çok sevilen ve değer verilen Adige'lerden Dr.Kazım Ertürk getirildi. İlk yönetim kurulunda ise Ömer Beyguuaa, Cemal Çukniya, Halim Agumaa, Sadettin Hun ve Zerin Batmaz bulunuyor.

Kazım Ertürk'ten sonra dernek başkanlığını sırasıyla Sadi Erol, Sabahattin Çelikkhan, Burhanettin

Bediya, Muzaffer Amıçba, Celal Şahin, Cemal Çukniya, İrfan Atüanba, Necdet Arüyttaa, Aydın Konar Naş, Rafet Nogay, Halim Agumaa, Orhan Aşamba, Cihan Kutarba, Ziya Serbes, Ahmet Suktar, Mecdi Çukniya, Nihat Abıgba, Adil Haraniya, Selçuk Geyveli, Muharrem Akaltsba, Hüseyin Çkotua ve Kadir Erkaya yürüttüler. Günümüzde ise dernek başkanlığında Muharrem Akaltsba bulunuyor.

Adapazarı ve çevresindeki soydaşlarımızın her zaman bir araya gelip görüş alışverişinde buldukları ve çeşitli sosyal aktiviteler gerçekleştirdikleri dernek, bu yıl kuruluşunun 45. Yıl dönümünü kutluyor.

ADI GİBİ BAHADIR

(başlangıcı 2. Sayfada)

çok dağ köyü ise işgalcilerin kuşatması altında bulunuyordu.

19 Kasım gecesi Bahadır'ın içinde bulunduğu grup alınan emir gereğince helikopterle doğu cephesine uçtu ve Tkuarçal'a ulaştı.

Saldırı planı uyarınca bölgedeki kuvvetlerle birleşilerek, 28 Kasım günü Laşkendar ve Koçara köyleri düşman işgalinden kurtarıldıktan sonra karargah merkezine geri dönülürken kaçamayıp saklanan düşman artıklarının kurdukları pususuna Vedat Kuadzba şehit düşerken Bahadır'da aldığı iki kurşunla ağır yaralandı. İlk tedavisi Guada köyünde yapılan Bahadır, daha sonra Vedat'ın naaşını getiren helikopterle Gudauta'ya getirilerek buradaki askeri hastahane yatırıldı. İki kez ameliyat edilerek dört ay kadar tedavi altında tutulduktan sonra, yaralarının iyileşmesi ve istirahat edebilmesi için önce Pitsunda'ya oradan da Türkiye'ye gönderildi. Ancak iki aylık bir süre geçmeden 27 Haziran 1993'te tekrar Abhazya'ya geri geldi.

Savaş tüm şiddetiyle devam ettiği bu dönemde Bahadır'ın grubu da Gagra kentinde hazırlarını tamamlamakla meşguldü.

Başkent Sohum'u işgalcilerden geri almak için başlatılan geniş kapsamlı saldırıda öncelikle kenti çevreleyen tepelerin ele geçirilmesi gerekiyordu. Bu yüzden 9 Temmuzda özellikle Şroma (Guma) köyüne büyük bir operasyon düzenlenerek bölge ele geçirildi.

Bahadır, 20 Eylül günü grubunun en önünde başkentten etrafındaki tepelerden birinde şehre doğru ilerlerken düşmanın hain kurşunları altında kaldı ve uzun süre bulunduğu tehlikeli bölgeden çıkarılmayarak aşırı kan kaybı sonucunda şehit düştü.

"Abhazya Kahramanı" madalyası sahibi olan Bahadır Abağba vasiyeti gereğince Gudauta'da toprağa verildi. Bahadır ve arkadaşları sayesinde bağımsızlığımıza kavuşan halkımız onların aziz hatıralarını sonsuza kadar yaşatacak.

V. ABHAZOU

ERKAN'IN UMUDU

Uzun yıllardan beri, Geriye Dönüş Devlet Komitesi Binasına uğrayanlar, kendilerini karşılayan gülen bir yüz ve hiç dinmeyen yaşam sevinciyle morallerini yükselten bir dost bulurlar. Bu kişi, Komitenin başkan yardımcısı Erkan Kutarba'dan başkası değildir.

Erkan Kutarba, Düzce'li Burhan Kutarba'nın evinde Dünya'ya geldi. Erhan adında bir ağabeyi Zuhal adında ise bir kızkardeşi bulunuyor.

Erkan ilk ve orta öğretiminin Düzce'de tamamladıktan sonra Enstitüye girer. O, daha çok küçük yaşlarda Abhaz olduğunu, Türkiye'ye nasıl sürüldüklerini ve tarihini büyüklerinden öğrenmiştir. Sonraları Kafkas Kültür Derneğine gidip geldikçe bu bilgileri daha da pekişir.

1989 yılında TRT'deki "Güne Bakış" isimli haber programında Abhazya'nın başkenti Sohum'da Abhazlar ve Gürcüler arasındaki çatışmalardan haberdar olur ve o andan itibaren anavatanına gitme arzusuyla yanıp tutuşmaya başlar.

1991 yılında daha önce Adapazarında Kandid Tarba tarafından oluşturulan ekip elemanlarının bir kısmının Abhazya'ya üniversite eğitimi almak üzere gidecekleri haberini alınca hemen Oktay Çkotua ile görüşerek gruba dahil olur ve Abhazya'ya gelerek üniversitenin hazırlık sınıfına kaydını yaptırır.

Hazırlık sınıfını başarı ile bitirip yaz tatili için ailesinin yanına giden Erkan'ın aklı fikri yine Abhazya'dadır ve artık geriye dönüşlerine kısa bir süre kalmıştır. Ancak 14 Ağustos 1992 günü Gürcistan devlet konseyi silahlı güçlerinin Abhazya'ya saldırıdığı haberini alır. Derhal Türkiye'de yürütülen çalışmalara aktif olarak katılan Erkan, Abhazya'ya savaşa gelen ilk gruba yetişemez, ama hemen sonrasında Gagranın alınışı sonrası sınır açılınca arkadaşlarıyla birlikte soluğu Gagra'da alıp buradaki birliklerden birine katılır.

Kısa bir süre sonra Cumhurbaşkanına bağlı olarak yetiştirilen özel gurupta görevlendirilmek üzere Gudauta'ya çağırılır ve burada grubu eğiten Kafkas Atrışba'ya yardımcı ve çevirmenlik yapar.

Buradaki görevi tamamlanınca tekrar Gagra'daki birliğine dönen Erkan Kutarba arkadaşları ile birlikte birliğin katıldığı tüm saldırılar da görevini eksiksiz yerine getirir.

1993 yılının Eylül ayında

Sohum'u kurtarmak için yapılan genel saldırıda, Şroma (Guma) tepelerinden şehre doğru ilerledikleri gün yaralanan yedi kişinin arasında Erkan'da vardır. Bu saldırıda iki arkadaşı da şehit olmuşlardır. İlk etapta Afon hastahanesine daha sonra da Gagra'daki hastahaneye nakledilir ve Zafer haberlerini hastahane alır.

Şavaştan sonra Ailesinin yanına Türkiye'ye giden Erkan, burada kısa bir süre kaldıktan sonra artık geriye dönmek üzere Abhazya'ya yerleşir. 1996 yılında ise parlamento üyeliğine seçilen Oktay Çkotua'dan boşalan Yurt dışındaki soydaşlarla ilgili Cumhurbaşkanlığı komisyonu başkanlığına atanır.1998 yılında ise yeniden kurulan Geriye Dönüş Devlet Komitesi başkan yardımcılığı görevine getirilir. O tarihten bu yana aynı görevi aralıksız sürdürmektedir.

2006 senesinde Kets-pha Fatima ile hayatını birleştiren Erkan Kutarba, iki kız çocuğu sahibi olup Sohum'da ikamet ediyor.

Erkan Kutarba'ya göre Abhazya ekonomik ve sosyal alanda ileriyeye gittikçe ülkeye dönüş yapacakların sayıları da o oranda artış gösterecek. Bu yüzden yeni yerleşim alanlarının ileriye için şimdiden bloke edilmesinin ve diasporaya sağlıklı ve sürekli bilgi aktarımının son derece önemli olduğunu düşünüyor. Bu bağlamda gazetemizin yayınlanıyor olmasını ve ileride Abhazya televizyonunun diaspora da izlenebilir hale gelmesi çabalarını çok önemsiyor. İletişimin, ilişkilerin ve çalışmaların yenilenmesi durumunda önümüzdeki günler için son derece umutlu Erkan...

V. Abhazou

YILIN TEKNİK DİREKTÖRÜ

Abhazya'ya yerleşen gençlerimizin her geçen gün artarak devam eden başarıları hepimizin göğsünü kabartıyor. Geçen sezon Abhaz birinci lig kulplerinden "F.C. Abazg" futbol takımının teknik direktörlüğünü yürüten Ali Anşba, Abhazya Futbol

Federasyonu'nun düzenlediği ankette açık ara ile "2009-2010 sezonu yılın teknik adamı" seçildi. Spor alanındaki başarılarının yanısıra örnek kişiliği ile herkesin sevgi ve saygısını kazanan Ali Anşba, Spor Akademisi mezunu. Abhazya'ya yerleşmeden önce Türkiye'deki çeşitli futbol takımlarında teknik direktörlük görevlerinde bulunduktan sonra anavatanına beden eğitimi öğretmeni olarak görev

yapmaya geldi. Bir süre öğretmenlik görevini sürdüren Ali, son olarak Abazg Futbol Klübü'nün teknik direktörlük görevine yeniden teknik direktörlük hayatına başladı. Ali Anşba, geçen yaz milletvekili Amra Agrıpha ile evlenerek dünya evine girdi ve Sohum'da mutlu bir yaşam sürdürüyor.

resimde: BJK Teknik direktörü Tayfur Havutçu ve Abazg Teknik direktörü Ali Anşba

1977 шықәсазы турист хасабла Ақсны иаҘаит 26-ык еидызкылоз агәып. РеиҘараоык аҘсуаан. УрҘ реилазаарағы икан Беигәаа Сабри иҘшәмаҘхәыс Гәым-пҘа АиҘан, иахәшья Беигәаа Моаззез ицны, Атәанба Ирфан иҘшәма дицны, Абганба Цыенгиз, Абганба Раиф, Ашамба Орхан иҘшәма Севим дицны, Абыгба Баақи, Чықәниа Цыамал, Аиқәысба Зулькыф, Амычба Саалих, Гындиа Ешьреф, Гәыцәуа Басри, Цыергения Илхан, Ақапба (Цәымцы) СельхаҘаттин, Агәмаа Илмаз, Акәысба Фикрет, Ақанба ШьафаҘтин ухәа егыртгы.

Асахьағы ижәбоит Ҙыркәтәылатәи аҘсуааи Акәааи реиҘыларәан. (Асахьа хазтаз, иахьа Ақсны икоу БиуланҘ Абыгба иаб Баақи Абыгба Инегиоль деиуаны агәып дрылан).

1977 yılında çoğunluğu Türkiyeli Abhaz kökenlilerden oluşan 26 kişilik bir turist grubu Abhazya'yı ziyaret ettiler. Grupta şu isimler bulunuyordu: Sabri Beyguuaa ile eşi Ayhan Gum-pha ve kızkardeşi Muazzez Beyguuaa-pha, İrfan Atüanba ve eşi, Abginba Cengiz, Abginba Raif, Aşamba Orhan ve eşi Sevim, Abıgba Baki, Çukniya Cemal, Aykusba Zülküf, Amıçba Salih, Gındiya Eşref, Gucuwa Basri, Cerge-niya İhan, Kapba (Çımtısı) Selahattin, Agumaa Yılmaz, Akusba Fikret ve Aқанba Şefaattin.

Resimde, Türkiyeli Abazalara Sohum'dak karşılama. (Fotoğraf, o gün grupta bulunan tek İnegöllü olan Abıgba Baki'nin oğlu olan ve günümüzde Abhazya'da yaşayan Bülent Abıgba'nın kişisel arşivinden alındı)

SANAT SEVGİSİ AŞILANIYOR

Başkent Sohum'da çok sayıda tiyatro, flarmonya, oda orkestraları, akapella korusu, üç ayrı sanat okulu ve çeşitli sanat toplulukları faaliyetlerini aralıksız sürdürüyor. Tüm bu grupların ortak amacı yeni yetişen kuşaklara sanat sevgisini aşılamak.

Eduard Bebiya Devlet Halk Dansları Topluluğu "Şaratın"ın bünyesinde oluşturulan çocuk topluluğu "Yayruma", Çocuklardan oluşan Devlet Halk Dansları topluluğu "Abaza", yine çocuk dans topluluklarından "Nika" ve diğer topluluklar, bu güne dek yurt içi ve yurt dışında önemli başarılarla imza attılar. Devlet Halk Dansları ve Şarkıları Topluluğu'nun içerisinde ise çocuklardan oluşan özel bir grup oluşturuldu. Ayrıca Sohum'daki Kültür Koleji'nde Lova Smir tarafından çalıştırılan halk şarkıları topluluğu da dinleyicileri kendilerine hayran bırakacak düzeyde.

Başkent Sohum'da uzun zamandan beri bir kapsamlı bir çocuk kütüphanesi de aralıksız hizmet veriyor.

Yine Abhazya'nın çeşitli bölgelerinde çocukların oluşturduğu çok sayıda halk dansları ve şarkıları topluluğu çalışmalarına devam ediyor. Örneğin Gagra'da "Afirtin", Gudauta'da "Adats", Tkvarçal'da "Amtsabz" ve Gal bölgesinde ise "Samırzakan".

Şu sıralar Oçamçıra Kültür Merkezi kapsamlı bir tadilat geçiriyor. Merkez tekrar açıldığında buradaki çocuk ekibi "Anban"da çalışmalarına kaldığı yerden devam edecek. Gudauta'daki kültür merkezi ise 2011 yılında yenilenecek.

Köylerde de kültür ocaklarının yeniden canlandırılması çalışmalarına hız verilmiş bulunuyor.

Rajden Gumba'nın adını taşıyan Devlet Flarmonya binası, iki yıl önce baştan aşağı yenilenerek tekrar hizmete girdi. Ayrıca Devlet Halk Dansları Topluluğu "Kafkas" ile, "Şaratın" ekibine de yeni çalışma salonları tahsis edildi.

Çocuk topluluklarının tamamı, profesyonel topluluklara eleman yetiştiren okullar gibi adeta. Küçük dimağlar daha buralarda ulusal danslarını ve halk şarkılarını severek öğreniyor, onlarla büyüyorlar. Elbette Dünya'nın başka köşelerinden dansları ve şarkıları konusunda da eğitim almaktalar.

Son olarak, Sohum Güzel Sanatlar Lisesi'nde, geleceğin ressamlarının yetiştirildiğini de belirtelim.

Kısacası Devlet, geleceğin sanatçıları yetiştirmek için elden gelen tüm imkanları seferber etmiş durumda. Yetişen yeni nesillerin manevi doygunlukta, kültürel ve sanatsal yaratıcılığa sahip bireyler olarak gelişimlerini tamamlamaları için Kültür Bakanlığı ile illerdeki şubeleri, seferberlik ilan etmiş gibi çalışmaktalar...

Bagrat Şinkuba İlköğretim Okulu 10. Sınıf öğrencisi Janna Ley-pha

Janna, okulundaki dans gruplarının tamamında aktif olarak görev alıyor. O, Abhaz halk oyunlarının yanı sıra, diğer kardeş kerkas toplumlarının halk danslarına da büyük ilgi duyuyor. Janna, Abhaz kurtuluş savaşına katılan ve "cesaret" madalyası sahibi olan Haldun Leyba ile Abhazya'lı eşi İnga Tarıpha'nın kızları. Haldun Leyba, Ürdün'den anavatanına dönüş yapan kardeşlerimizden.

foto: V. Popov

ABHAZYA'YA ARTAN İLGİ

Abhazya Turizm Komitesi, Rus turistlere yönelik www.abkhazia.travel adı altında yeni bir siteyi hizmete açtı.

Site, oteller, senatoryumlar ve turistik gezi güzergahları ile ilgili turistlere yönelik çeşitli bilgiler sunuyor. Site de ayrıca Abhazya tarihi, Abhaz devletinin gelişimi ve bugünkü durumu ile ilgili bölümler de bulunmaktadır. Site, 2010 yılı sonlarına doğru ingilizce olarak hizmet sunmaya başladı.

2009-2010 yılı turizm sezonunda Abhazya'yı ziyaret eden turist sayısı bir milyonu, turizm gelirleri ise bir milyar rubleyi geçmiş bulunuyor.

YENİ ÇEVİRİ

"ÜŞÜYORUM"

2010 yılında Chiviyazıları yayınevince İstanbul'da yayınlanan ve büyük ilgi uyandıran Bekir Aşba'nın "Üşüyorum" adlı kitabının Abhazca çevirisi "Arkhnışna" yayinevi tarafından basılarak Abhazya'lı okuyucularla buluştu. Kitabın çevirisi Oktay Çkotua tarafından, redaktesi ise Abhazya Gazeteciler Birliği başkanı Vladimir Kapba tarafından yapıldı. Kitap, Bekir Aşba'nın şahsında diaspora gençlerinin kimlik dönüşümleri ile, Abhazya'nın işgali sürecinde yaşadıkları zorluk, acı ve mücadelenin bir özeti gibi. Kendisi de savaşa bizzat katılmış olan Bekir Aşba, anavatan-

ları işgale maruz kalınca hiç düşünmeden ölümün kucığına atılan bir avuç diasporalı kahraman gencin dillere destan hikayesini, bu kitapla az da olsa gün ışığına çıkarmış oluyor. Kitabın basım giderlerini karşılayan Geriye Dönüş Devlet Komitesi Devlet Komitesi başkanı Zurab Adleyba yaptığı açıklamada, emeği geçen herkese teşekkür etti.

EDEBİYAT GÜNLÜĞÜ

YİWA KOĞONİYA

İçinde bulunduğumuz yıl, Abhaz edebiyatının klasiklerinden şair Yiwa Koğoniya'nın doğumunun 107. Yılı.

13 mart 1904 yılında Oçamçıra'ya bağlı Kutol köyünde Dünya'ya gelen şair, ilk eğitimini köyünde aldıktan sonra 1919 senesinde Sohumdaki öğretmen seminerine katılıp, buradaki eğitimini 1925'te tamamlayarak, aynı yıl Moskova'daki Gazetecilik Enstitüsü'ne girdi. Gazetecilik Enstitüsü'ndeki eğitimini ise hayatını kaybettiği yıl olan 1928'de bitirdi. Yiwa Koğoniya 24 yıllık kısacık yaşamı süresince Abhaz edebiyatına ölümsüz eserler kazandırdı.

Şairin eşsiz şiir ve destanlarının yer aldığı kitapları çok sayıda baskı yaptı.

Yiwa Koğoniya'nın mezarı doğum yeri olan Kutol köyünde bulunuyor.

YAPACAK ÇOK İŞİ VARDI

XX.yüzyıl başlarında ortaya çıkan yeni kuşak edebiyatçıların başında gelen Stepan Kuçuberya 1912 yılında Oçamçıra'nın Reka köyünde dünya'ya geldi.

İlk eğitimini köy okulunda alan Stepan, 1927 yılında Nestor Lakoba yatılı okulunu 1935'te ise Sohum Öğretmen Enstitüsü'nü bitirdi.

18 mart 1942 yılında ikinci Dünya savaşında yaşamını yitiren yazar, genç yaşta hayata veda edeceğini biliyormuşçasına çok sayıda eser bıraktı.

ETKİLİ BİR YAZAR

Tanınmış Abhaz yazar ve şairi İwan Tarba Dünya'ya geldiğinden

bu yana 90 yıl geçti.

İwan Tarba, 21 mart 1921 günün Oçamçıra'nın Baslakhu köyünde doğdu. Önce köy okulunu, daha sonra ise Oçamçıra'daki yatılı okulu bitirdi.

1947 yılında ise Sohum'daki Devlet Öğretmen Enstitüsü'nden mezun oldu.

İwan Tarba, 1937 yılından itibaren yazı ve şiirleriyle edebiyat dünyasında kendisini göstermeye başladı. 1948-1953 ve 1958-1979 yılları arasında Abhazya yazarlar Birliği başkanlığında bulundu. 1953-1954 yılları arasında Eğitim bakanlığı görevini, 1954-1958 yılları arasında ise partinin genel sekreterliğini yerine getirdi. 1954'de SSCB yüksek sovyetine temsilci seçildi.

Dimit Guliya devlet ödülü sahibi olup, on'dan fazla yayınlanmış kitabı bulunuyor. Bunlar arasında "Güneş bizde doğar" ve "Annemin gözleri" en tanınmış olanları.

YETENEKLİ BİR ŞAİR

Tanınmış şair Taif Acba, eğer yaşıyor olsaydı bu sene 72. Yaşını kutlayacaktı. 11 mart 1939 yılında Gudauta'nın Açındara köyünde Dünya'ya gelen Taif Acba, ilk ve orta öğretimini köyünde aldıktan sonra askerlik görevini bitirir. 1962 yılında Sohum Devlet Öğretmen Enstitüsü Filoloji Fakültesi'nin Almanca bölümünü bitiren şair, Moskova'daki Maksim Gorki Edebiyat Enstitüsü'nde yüksek lisans eğitimi aldı.

Abhazya'da çeşitli görevlerde bulunan Taif Acba, Dimit Guliya Devlet Ödülü sahibi olup şiir ve destanları on ayrı kitapta yayınlanmış bulunuyor.

Taif Acba, 9 ekim 1992 günü işgalciler tarafından alıkonulduktan sonra bir daha kendisinden haber alınmadı.

Abhazya'da bayram ve anma günleri

Bayram günleri

- 1-2 Ocak – yeni yıl
- 7 Ocak – Hz. İsa'nın doğum günü
- 8 Mart – Dünya kadınlar günü
- 9 Mayıs – Zafer günü (2. Dünya savaşı)
- 30 Eylül – (Abhazyanın işgalden kurtuluş günü) zafer günü
- 26-Kasım – Anayasa günü
- Kurban Bayramı – her yıl değişen tarihlerde

Anma günleri

- 21 Mayıs – Kafkas savaşında ölenler ve sürgünü anma günü
- 23 Mayıs – Aziz Simon günü
- 23 Temmuz – Bayrak günü
- 14 Ağustos – Vatan koruyucularını anma günü
- 29 Ağustos – Abhazya tanınma günü
- 14Aralık – Abhazya Kurtuluş Savaşı şehitlerini anma günü
- 11 Ekim – Silahlı kuvvetler günü

Bayram günleri resmi tatil olup, anma günlerinde ise tatil uygulanmamaktadır

ТЫРКЭТЪЫЛАТӘИ АПЪСУАА РАЖӘАПЪКАҚӘА

Досу дзыпцоу ала ихәа-пъшуеит.

Ухазгалаз улбаагашагы иакәшәоит.

Азырәышыа узтәр иуа-хаша рацәахоит.

Унамыс узыхьчар иаргы уахьчоит.

Ажәа хәахәа аус арбоит.

Уанычча уштәуашагы удырроуп.

Ацха ануфо амгьалгы змам уизхәыцроуп.

Аидгылашыа здыруа аиа-aira рзыпъшуп.

DUYURULAR

Sohum'da yaşayan Yura Akaba ve ailesi, gazetemiz okuyucularından "Akaba" ailesinden tanıdıkları varsa kendilerine bildirilmesini rica ediyorlar.

***

Sohum'da yaşayan gazeteci Nelli Kiut-pha, yurtdışında yaşayanlar arasında "Kiut" ailesinden olanlar varsa gazetemiz aracılığıyla kendisine ulaşılmasını rica ediyor.